

Програма вступних іспитів

зі спеціальності «географія» (суспільна географія)

Географія як система наук. Історія виникнення і розвитку географії. Основні періоди розвитку і диференціації географії. Географія до великих географічних відкриттів. Великі географічні відкриття і початок географії Нового часу. Географічні узагальнення Нового часу і посилення диверсифікації географії. Формування національних географічних шкіл і зародження сучасної географії. Об'єкти вивчення географії. Сучасне розуміння геопростору як об'єкту географічних досліджень. Предметна сутність географії. Місце географії в системі наук. Місце географії в системі наук про Землю. Сучасна структура географічної науки. Методологічні основи географічної науки. Принципи географічних досліджень. Система методів географічних досліджень. Традиційні і сучасні методи та наукові підходи у географічних дослідженнях. Проблема єдності географії як науки.

Об'єкт і предмет суспільної географії. Територіальна організація суспільства як об'єкт вивчення суспільної географії. Методи суспільно-географічних досліджень. Принципи суспільно-географічних досліджень. Історія розвитку суспільно-географічної думки в Україні. Радянська економіко-географічна школа. Сучасні зарубіжні суспільно-географічні концепції.

Суспільно-географічне положення, його різновиди. Процеси та форми територіальної організації виробництва. Природно-ресурсний потенціал, його структура та вплив на розвиток господарства території. Умови та чинники розміщення виробництва. Територіальний (географічний) поділ праці, його рівні. Світове господарство і міжнародний поділ праці, спеціалізація та інтеграція. Взаємодія суспільства та природи як географічна проблема.

Матеріальне виробництво та невиробнича сфера. Територіальна організація і територіальна структура господарства. Галузева та територіальна структура промисловості. Структура та сучасні форми територіально організації агропромислового виробництва. Транспортна система, чинники її формування та розвитку. Структура і особливості територіальної організації сфери послуг. Територіальні рекреаційні системи як об'єкт дослідження економічної та соціальної географії.

Географія населення як галузь економічної та соціальної географії. Відтворення населення та його географічне дослідження. Демогеографічна ситуація, її сутність та чинники формування. Розселення населення. Типологія поселень. Системи розселення. Міграції населення, їх класифікація.

Сутність суспільно-географічного районування території. Типи економічних районів. Спеціалізація і комплексний розвиток економічних районів. Сутність регіонального розвитку. Регіональна політика держави.

Оцінка суспільно-географічного положення України. Кордони України. Транскордонне співробітництво. Природні умови та ресурси України. Мінерально-сировинна база господарства України. Земельні ресурси України: проблеми та перспективи їх раціонального використання.

Демогеографічна ситуація в Україні та її регіонах. Система розселення України: сучасний стан, тенденції розвитку. Міграційні процеси в регіонах України. Умови та якість життя населення України та її регіонів. Ринок праці України: сучасні особливості та перспективи розвитку.

Структура господарства України. Електроенергетика України: сучасний стан, перспективи. Чорна та кольорова металургія. Машинобудування України. Хімічна промисловість України. Промисловість будівельних матеріалів. Легка промисловість. Сільське господарство України та його структура. Транспортна система України, проблеми її розвитку. Історико-культурний та природно-рекреаційний потенціал розвитку індустрії туризму України. Місце і роль України у міжнародному поділі праці. Проблеми інтеграції економіки України в світове господарство.

Екологічні проблеми та техногенні ризики України та її регіонів.

Суспільно-географічна характеристика сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку природно-господарських районів України: Київського Придніпров'я, Лівобережного Придніпров'я, Промислового Придніпров'я, Донбасу, Причорномор'я, Криму, Українських Карпат, Західного Полісся та Поділля.

Типи держав світу за рівнем соціально-економічного розвитку, місце України в цій типізації.

Загальна суспільно-географічна характеристика, сучасний стан, проблеми та перспективи розвитку господарства наступних країн світу: США, Японії, Німеччини, Франції, Великої Британії, Італії, Канади, Китаю, Росії, Бразилії, Індії та Австралії.